

Ansvarlig økonomisk politik

Ansvarlig økonomisk politik og sunde offentlige finanser bidrager til høj tillid til den danske økonomi. Det kommer blandt andet til udtryk ved lave renter, som understøtter vækst og beskæftigelse. Samtidig er sunde offentlige finanser afgørende for, at der er plads til at afbøde virkninger af et tilbageslag – enten ved at lade de automatiske stabilisatorer virke eller ved at lempe finanspolitikken aktivt.

En stabil makroøkonomisk udvikling samt lave renter og lav inflation er et væsentligt rammevilkår i virksomhedernes planlægning og investeringer.

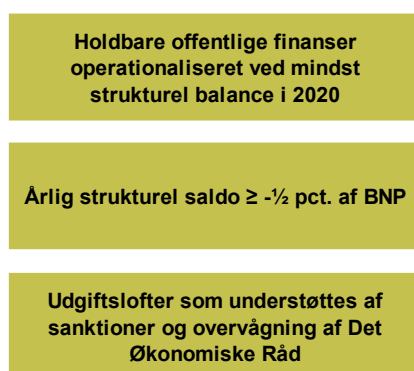
Den økonomiske politik udføres ved finanspolitikken, som tilrettelægges inden for de overordnede finanspolitiske rammer og ved pengepolitikken, der planlægges inden for rammerne i det europæiske valuta-samarbejde.

De finanspolitiske rammer

De overordnede rammer for finanspolitikken i Danmark består af budgetloven og 2020-planen. Rammerne sætter konkrete mål for den offentlige økonomi i form af mindst finanspolitisk holdbarhed, mindst strukturel balance i 2020, årligt strukturelt underskud på højst ½ pct. af BNP og overholdelse af udgiftslofterne, se figur 16.1.

Danmark lever i den sammenhæng op til de overordnede anbefalinger fra blandt andet EU-Kommissionen, OECD og IMF om god praksis for de finanspolitiske rammer.

Figur 16.1 Finanspolitiske mål og instrumenter

Kilde: Finansministeriet.

Styringen af finanspolitikken tager udgangspunkt i den strukturelle saldo, der er den faktiske saldo korri-geret for påvirkningen fra konjunkturer og andre mid-

lertidige forhold. Den strukturelle saldo måler derfor den underliggende stilling på de offentlige finanser. Som led i budgetloven er der indført et krav om, at det strukturelle offentlige underskud højst må udgøre ½ pct. af BNP årligt – med mindre der foreligger exceptionelle omstændigheder, fx en dyb lavkonjunktur.

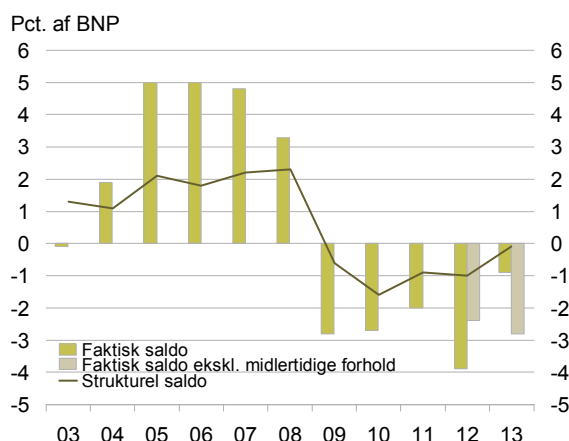
Budgetloven sikrer plads til, at de automatiske stabilisatorer kan virke hen over konjunkturerne, samtidig med at grænsen i EU's Stabilitets- og Vækstpagt for det faktiske underskud på 3 pct. af BNP overholdes.

Ud over at overholde budgetloven skal den førte finanspolitik være forenelig med en langsigtet holdbar udvikling i de offentlige finanser. Finanspolitisk holdbarhed betyder, at den planlagte politik frem mod 2020 kan fastholdes årene efter, samtidig med at den offentlige gæld udgør en stabil andel af økonomien på langt sigt. Målet om strukturel balance mellem de offentlige indtægter og udgifter i 2020 svarer med de nuværende udsigter til, at kravet om finanspolitisk holdbarhed opfyldes. Den planlagte finanspolitik vurderes i *2020-forløb, august 2014* at opfylde målsætningen om strukturel balance i 2020 og finanspolitisk holdbarhed.

Offentlig saldo og gæld

Den faktiske offentlige saldo viser i 2013 et underskud på 0,9 pct. af BNP. I 2013 er den faktiske saldo påvirket af en række midlertidige indtægtsforhold, som forbedrer saldoen. Den strukturelle offentlige saldo opgøres i 2013 til et underskud på 0,1 pct. af BNP, se figur 16.2.

Figur 16.2 Faktisk og strukturel offentlig saldo, 2003-2013

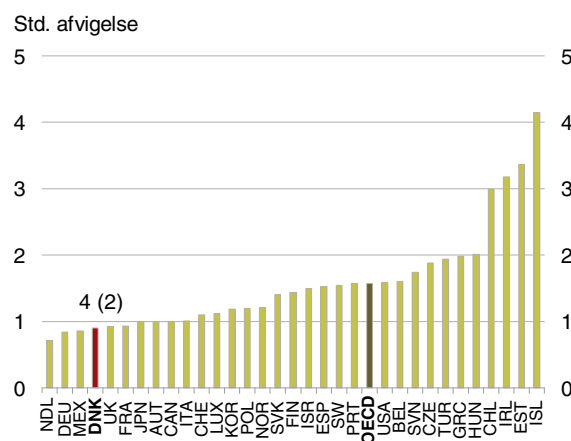

Anm.: Den faktiske offentlige saldo i 2012 er påvirket af engangsudbetalingen af efterlønsbidraget. I 2013 påvirkes saldoen af en række midlertidige indtægtsforhold, herunder engangsindtægter vedrørende omlægningen af kapitalpensionsordninger.

Kilde: Danmarks Statistik og Økonomi- og Indenrigsministeriet.

I samspil med finanspolitikken udgør fastkurspolitikken en central rolle i forhold til at opretholde lav og stabil inflation. Inflationens stabilitet kan udtrykkes ved standardafvigelsen af de månedlige år til årstigningstakster over den seneste årrække. Danmark har i en international sammenligning en stabil inflationsudvikling og ligger blandt de fem bedst placerede lande, se figur 16.9.

Figur 16.9 Inflationens stabilitet, 2007-2013

Anm.: AUS og NZL er udeladt på grund af manglende data.
Kilde: OECD.

Gennemførte og større planlagte initiativer

Gennemførte initiativer:

- **Budgetloven.** I juni 2012 blev budgetloven vedtaget. Foruden et budgetkrav til underskuddet på den strukturelle offentlige saldo på ½ pct. af BNP, indførte budgetloven udgiftslofter for stat, regioner og kommuner. De konkrete niveauer for udgiftslofterne vedtages i Folketinget ved lov og skal dække en rullende 4-årig periode. Udgiftslofterne fremlægges i forbindelse med finanslovsforslaget. De første udgiftslofter, der dækker 2014-2017, blev vedtaget i juni 2013, mens der i forbindelse med finanslovsforslaget i august 2014 blev fremlagt udgiftslofter dækkende for 2018. Økonomiske sanktioner understøtter, at udgiftslofterne overholdes, samtidig med at Det Økonomiske Råd løbende vurderer, om udgiftslofterne overholdes og er afstemt med de mellemfristede udsigter for den offentlige økonomi.

Planlagte initiativer:

- **Forslag til finanslov 2015.** I 2015 fører regeringen fortsat en lempelig finanspolitik for at understøtte økonomien, samtidig overholdes grænserne i budgetloven og EU's Stabilitets- og Vækstpagt. Med finanslovsforslaget for 2015 lægger regeringen op til, at det offentlige forbrug vokser med 0,8 pct. i 2015. Forslaget bygger dermed videre på en balanceret politik med plads til bedre velfærd og flere job inden for rammerne af sunde offentlige finanser. Forslaget indeholder blandt andet et markant løft af sundhedsområdet og højere fradrag for fagforeningskontingent.